

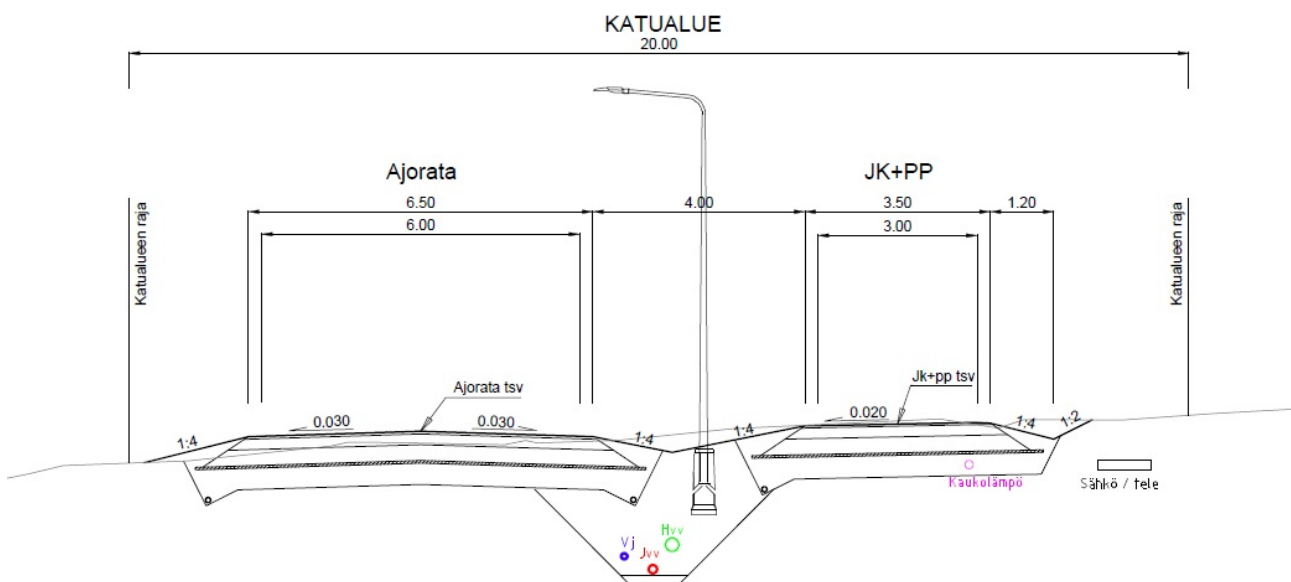
Siilinjärven kunta Mestar Kuopio Oy:n osakkaaksi / osakkeiden hankinta Kuopion kaupungilta

Kunnanhallitus 16.08.2022 § 156

Valmistelija

tekninen johtaja Ari Kainulainen, puh. 044 740 1501 ja kuntatekniikan päällikkö Timo Korhonen, puh. 044 740 1526

Kuopion Vesi Oy ja Siilinjärven kunta ovat neuvotelleet viime talven aikana Siilinjärven kunnan työmaiden rakentamisen käytännön toteuttamisesta siinä tapauksessa, kunta ei saa kadunrakennushankkeen yhteydessä rakentaa vesihuoltoa yhtiölle hankintalain rajoitusten takia. Tapauksissa, jossa kunta omana työnä rakentaisi kadun, Kuopion Vesi Oy on ilmoittanut, että heidän vesihuollon toteutuksesta vastaa Mestar Kuopio Oy.

Tyypik kuva kadun poikkileikkauksesta, jossa on esitetty vesijohto (vj), jätevesiviemäri (jvv) ja hulevesiverkosto (hvv).

Vesihuollon rakentamisen yhteydessä tulisi samaan kaivantoon rakentaa myös kunnan hallinnoima hulevesijärjestelmä. Mestar Kuopio Oy osakkeiden hankinnan myötä kunnalla olisi mahdollisuus tilata huleveden rakentaminen vesihuollon rakentamisen yhteydessä. Tämä sujuvoittaisi merkittävästi työmaan logistista toteuttamista ja alentaisi osapuolten rakentamiskustannuksia.

Kuopion Vesi Oy:n kanssa on suunniteltu, että vesihuollon ja kadunrakennuksen toteutuksessa ei ole yhteistä työmaata ja ei myöskään yhteisen työmaan vastuita, vaan osapuolet toteuttavat omat hankkeensa itsenäisinä päätoteuttajina. Malli toimii paremmin uudisrakennus- kuin saneeraushankkeissa. Saneeraushankkeissa mallin toimiminen on haastavampaa, koska kadunkäyttäjien takia joudutaan tekemään enemmän päällekkäistä työtä ja siten rakentamiskustannukset nousevat. Nyt Kuopion Vesi Oy:n kanssa neuvoteltu toimintamallilla em. kustannusten nousu on pyritty minimoimaan. Ne hankkeet, joita kunta ei toteuta omana työnä, toteutetaan se Kuopion Vesi Oy kanssa yhteishankinnalla yksityisellä urakoinnilla. Mestar Kuopio Oy tekee myös kokonaisurakointia.

Mestar Kuopio Oy tekee myös maaperätutkimuksia. Näitä kunta pystyisi tilaamaan jatkossa kevyemmällä hankinnalla, jos se olisi yhtiön osakkeen omistajana. Maaperätutkimuksia Siilinjärven kunnalla tilaavat maankäyttö, kaavoitus, elinkeinopalvelut ja kuntatekniikka. Kunta on kilpailuttanut keväällä 2022 konsulttipuitesopimuksella maaperäselvitykset vuosille 2023-2027. Mestar Kuopio Oy rakentaa myös taitorakenteita (esim. sillat), joiden toteuttaminen vaatii erikoisosaamista.

Vaikka Siilinjärven kunta hankkisi Mestar Kuopio Oy osakkeita, se ei tarkoita, ettei yksittäisten hankkeiden toteutusmallia voi arvioida ja kilpailuttaa muulla ulkopuolisella toimijalla kuin Mestar Kuopio Oy. Osakkeiden hankinta tuo vaihtoehtoja toteutustapoihin, helpottaa rakentamislogistiikkaa ja keventää tilaamisprosessia sekä alentaa rakentamiskustannuksia. Kunnan oman rakentamisen olemassaolo tulevaisuudessa ja työmaateknisen logistiikan takia on välttämättömyys hankkia Mestar Kuopio Oy osakkuus. Näin kadunrakennushanke voidaan jakaa vesihuollon ja kadun rakentamiseen, ja Mestar Kuopio Oy voi rakentaa vesihuollon rakentamisen yhteydessä myös hulevesijärjestelmän. Jos kunta ei hanki Mestar Kuopio Oy osakkeita, tulee kadunrakennushankkeet vastaisuudessa toteuttaa kokonaisurakkana ulkopuolisella toteutuksella. Tässä tapauksessa oman rakentamisen määrä vähenee tulevaisuudessa oleellisesti. Ulkopuolisen toteutuksen hinta on ollut omaa rakentamista kalliimpaa.

In house toiminnan periaatteiden mukaisesti kunnan on kilpailutettava hankintansa siten, kuin hankintalaissa ([Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 29.12.2016/1397](#)) säädetään. 15 §:n mukaan hankinnat hankintayksikön sidosyksiköltä: *Tätä lakia ei sovelleta hankintaan, jonka hankintayksikkö tekee sidosyksiköltään. Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. Lisäksi edellytyksenä on, että hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa ja että yksikkö harjoittaa enintään 5 %:n ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa.*

Kun hankintayksikkö tekee hankinnat omalta sidosyksiköltään, puhutaan *in house -periaatteesta*. Sidosyksikkö on erillinen toimija (yhtiö), johon hankintayksiköllä on määräysvalta. Hankintayksikkönä voi toimia kunta, joka ostaa palveluita omistamaltaan sidosyksiköltä esim. omistamaltaan yhtiöltä. Siilinjärven kunta on jo nyt osakkaana mm. seuraavissa kuntaomisteisissa yrityksissä: Kuntien Tiera Oy, Istekki Oy, Monetra Pohjois-Savo Oy, Sakupe Oy, Jätekukko Oy, Kuopion Vesi Oy, Sansia Oy ja Servica Oy. In house -aseman käyttöä harkitaan tapauskohtaisesti.

Mestar Kuopio Oy on v. 2020 perustettu Kuopion kaupunkikonserniin kuuluva osakeyhtiö, joka tarjoaa infran rakentamis- ja kunnossapito-palveluita tällä hetkellä Kuopion kaupungin alueella. Aikaisemmin yritys toimi Kuopion Kuntatekniikkaliikelaitos -nimellä. Kuopion kaupungin-valtuusto on päättänyt kokouksessaan 21.6.2021, että Kuopion kaupunki voi myydä Mestar Kuopio Oy:n osakkeita enintään 100 kpl hintaan 550 euroa/kappale siten, että osakkeiden luovutuksessa huomioidaan yhtiöjärjestyksen säädökset ja osakkeiden kauppakirjat allekirjoitetaan hallintosäännön nimenkirjoitusoikeuksien puitteissa. Mestar Kuopio Oy:n hallitus käsittelee osakkeiden myynnin halukkaalle hankintayksikölle hallituksessaan. Oheismateriaalissa on esitetty keskeisimmät kohdat

Mestar Kuopio Oy:n yhtiöjärjestyksestä, toimintaohje sekä kauppakirjaluonnos.

Siilinjärven hallintosäännön 21 §:n kohdan 4 mukaan kunnanhallituksella on toimivalta päättää osakkeiden ja muiden arvopapereiden sekä aineettomien oikeuksien hankkimisesta sekä myymisestä tai muusta luovuttamisesta.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Neutraali (rakentamisen näkökulmasta katsottuna myönteinen).

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää, että Siilinjärven kunta liittyy Mestar Kuopio Oy:n osakkaaksi merkitsemällä 4 kappaletta Mestar Kuopio Oy:n osakkeita hintaan 550 €/osake.

Päätös Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja Anna Huttunen poistui kokouksesta klo 15:04. Puheenjohtajana tästä pykälästä lähtien toimi Merja Oksman.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Anna Huttunen ilmoitti olevansa esteellinen (HallintoL 28.1 § kohta 5, yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Tommi Jäppinen (varajäsen) osallistui kokoukseen etäyhteydellä Anna Huttusen tilalla tämän kokousasian osalta. Jäppinen oli läsnä kokouksessa klo 15:04 - 16:02.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Keijo Ryyänen ilmoitti olevansa esteellinen (HallintoL 28.1 § kohta 4, palvelussuhdejäävi) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Heikki Miettinen (varajäsen) osallistui kokoukseen Keijo Ryyäsen tilalla tämän kokousasian osalta. Miettinen oli läsnä kokouksessa klo 15:04 – 16:02.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Ari Kainulainen ja kuntatekniikan päällikkö Timo Korhonen olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan klo 15:04 - 15:58.

Keskustelun kuluessa Heikki Konttinen esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Heikki Konttisen tekemää esitystä kannatti Matti Venäläinen.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten että ne, jotka kannattavat päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Heikki Konttisen tekemää esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä päätösehdotusta kannattivat Päivi Hiltunen, Merja Oksman ja Heikki Miettinen. Heikki Konttisen tekemää esitystä kannattivat Jonna Iskala, Tommi Jäppinen, Heikki Jääskeläinen, Heikki Konttinen, Jukka Rekola ja Matti Venäläinen.

Puheenjohtaja totesi päätökseksi tulleen Heikki Konttisen tekemä esitys äänin 3-6.

Valmistelija kunnanjohtaja Vesa Lötjönen, puh. 044 740 1101, talousjohtaja Petteri Ristikangas, puh. 044 740 1103 ja tekninen johtaja Ari Kainulainen, puh. 044 740 1501

Asiaa on valmisteltu uudelleen siten, että kunta hankkii Mestar Kuopio Oy:n osakkeita vain infran rakentamista varten (katurakentaminen). Hankkimalla in house -asema, voidaan hulevesijärjestelmä toteuttaa vesihuollon rakentamisen yhteydessä ja varmistetaan jatkossakin oman henkilöstön työllistäminen. Hulevesijärjestelmän rakentamisen toteutuksessa on arvioitu useita vaihtoehtoja ja esitetty malli on työmaalogistisesti toimivin ja kustannustehokkain vaihtoehto.

Hankkeet toteutettaisiin tilaamalla yhdessä Kuopion Vesi Oy:n kanssa Mestar Kuopio Oy:ltä vesihuollon (Kuopion Veden osuus) ja huleveden rakentaminen (kunnan osuus). Kunnan oma rakentaminen jatkaa kohteen rakentamista vesihuollon ja huleveden rakentamisen jälkeen. Jos Mestar Kuopio Oy:n hinta on yli normaalin kustannustason, niin toteutus tapahtuisi kilpailutus- ja tilausprosessin jälkeen ulkopuolisen urakoitsijan toimesta vesihuollon ja huleveden rakentamisena yhteistyössä Kuopion Veden kanssa. Teknisen palvelualueen näkökulmasta infraa rakennettaessa olisi parasta käyttää em. vaihtoehtoa.

Lisäksi on selvitty Kuopion Vedeltä huleveden rakentamisasiaa. Kuopion Vesi katsoo, että *“hulevesiviemärien rakentaminen ei ole yhtiön voimassa olevan yhtiöjärjestyksen ja kaupparekisteriin rekisteröidyn toimialarajauksen mukaista vesihuolto liiketoimintaa. Yhtiön ei siten ole mahdollista toimialarajauksen puitteissa tarjota Siilinjärven kunnalle hulevesiviemärien rakentamista.”*

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Neutraali (rakentamisen näkökulmasta katsottuna myönteinen).

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää, että Siilinjärven kunta liittyy Mestar Kuopio Oy:n osakkaaksi merkitsemällä 4 kappaletta Mestar Kuopio Oy:n osakkeita hintaan 550 €/osake.

Päätös Merkittiin pöytäkirjaan, että Anna Huttunen ilmoitti olevansa esteellinen (HallintoL 28.1 § kohta 5, yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan toimi Merja Oksman. Tommi Jäppinen (varajäsen) osallistui kokoukseen etäyhteydellä Anna Huttusen tilalla tämän kokousasian osalta. Jäppinen oli läsnä kokouksessa klo 14:53 - 15:36.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Keijo Ryyänen ilmoitti olevansa esteellinen (HallintoL 28.1 § kohta 4, palvelussuhdejäävi) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Terhi Holm liittyi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 15:20.

Tauko ajalla klo 15:23 - 15:29.

Heikki Konttinen teki seuraavan esityksen: Kunnanhallitus päättää, että

tässä vaiheessa Siilinjärven kunta ei liity Mestar Kuopio Oy:n osakkaaksi. Huleveden ja vesihuollon rakentaminen toteutetaan kokonaisedullisimmalla ja teknisen palvelualueen näkökulmasta parhaalla tavalla toteuttamalla rakentaminen kunnan ja Kuopion Vesi Oy:n yhteiskilpailutuksella ulkopuolisen urakoitsijan toimesta. Matti Venäläinen kannatti Heikki Konttisen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten että ne, jotka kannattavat päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Heikki Konttisen tekemää esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä päätösehdotusta kannattivat Päivi Hiltunen ja Merja Oksman. Heikki Konttisen tekemää esitystä kannattivat Jonna Iskala, Tommi Jäppinen, Heikki Jääskeläinen, Heikki Konttinen, Jukka Rekola ja Matti Venäläinen.

Puheenjohtaja totesi päätökseksi tulleen Heikki Konttisen tekemä esitys äänin 2-6.

Kunnanjohtaja jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.